

Akademik Yaşam Doyumu, Sosyal Doyum ve Yüz Yüze İletişim İlişkisi

The Relationship Between Academic Life Satisfaction, Social Satisfaction and Face to Face Communication

Fatma Öztat

Selçuk Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü, Konya, Türkiye

Özet

Akademik başarının göstergelerinden biri olarak kabul edilen akademik yaşam doyumu, bireylerin eğitim sürecinde akademik yaşantılarına, öznel refah açısından bir bakış açısı getirmesiyle öne çıkmaktadır. Akademik yaşam doyumu son dönemde çeşitli psikososyal göstergelerle ilişkilendirilmektedir. Bu açıdan akademik yaşam doyumunun, öğrencilerin sosyal hayatının bir göstergesi olan sosyal doyumla ve doyum araştırmalarında öne çıkan yüz yüze iletişim düzeyiyle var olabilecek ilişkisi merak konusudur. Bu problemten hareketle bu çalışmada Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencileri ile yüz yüze bir anket çalışması gerçekleştirilmiştir. 493 kişilik bir katılımcı sayısına ulaşan ankette Nogueira ve arkadaşlarının (2019) geliştirdiği, Odacı ve arkadaşlarının (2021) Türkçeye uyarladığı Akademik Yaşam Doyumu Ölçeği ile Attanasio'nun (2008), Diener ve arkadaşlarından (1985) uyarladığı Sosyal Doyum Ölçeği kullanılmıştır. Sosyal Doyum Ölçeği bu çalışma kapsamında Türkçeye çevrilmiş, geçerlik ve güvenirlik analizleri yapılmıştır. İlgili araştırmanın sonuçlarına göre; akademik yaşam doyumu genel düzeyi ile sosyal doyum ve akademisyenlerle yüz yüze iletişim düzeyi arasında pozitif anlamlı ilişki bulunmaktadır. Öğrencilerin arkadaşlarıyla kurduğu yüz yüze iletişim, sosyal doyumunu desteklemektedir. Kız öğrencilerin akademik ortalaması ve akademik yaşam doyumu, erkek öğrencilerden daha yüksektir. Öğrencilerin yaşı arttıkça arkadaşlarıyla kurdukları yüz yüze iletişim düzeyleri düşerken, akademik yaşam doyumları artmaktadır. Yurtta kalan ve parçalanmış ailesiyle hayata tutunmaya çalışan öğrencilerin sosyal doyum açısından desteklenmesi gerekmektedir. Hayalindeki bölümü okuyan öğrencilerin akademik yaşam doyumu, sosyal doyum ve yüz yüze iletişim düzeyleri diğer öğrencilere göre daha yüksektir. Akademik yaşam doyumuna, sosyal doyum ve yüz yüze iletişim açısından bir bakış sunmayı hedefleyen bu çalışmada, demografik veriler ve öğrencilerin eğitim durumu çerçevesinde çok boyutlu bir yaklaşım sunulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Akademik Yaşam Doyumu, Sosyal Doyum, Yüz Yüze İletişim

Abstract

Academic life satisfaction, which is accepted as one of the indicators of academic success, stands out as it brings a perspective to the academic life of individuals in terms of subjective well-being in the education process. Academic life satisfaction has recently been associated with various psychosocial indicators. In this respect, it is a matter of curiosity that academic life satisfaction is related to social satisfaction, which is an indicator of students' social life, and the level of face-to-face communication, which stands out in satisfaction research. Based on this problem, a face-to-face survey was carried out with the students of Selçuk University Faculty of Communication in this study. In the survey, which reached a number of 493 participants, the Academic Life Satisfaction Scale developed by Nogueira et al. (2019), adapted to Turkish by Odacı et al. (2021) and the Social Satisfaction Scale adapted by Attanasio (2008) from Diener et al. (1985) were used. Within the scope of this study, the Social Satisfaction Scale was translated into Turkish and validity and reliability analyzes were made. According to the results of the relevant research; there is a positive significant relationship between the general level of academic life satisfaction and social satisfaction and the level of face-to-face communication with academics. Students who stay in dormitories and try to hold on to life with their broken families need to be supported in terms of social satisfaction. In this study, which aims to present a view of academic satisfaction in terms of social satisfaction and face-to-face communication, a multidimensional approach was tried to be presented within the framework of demographic data and educational status of students.

Keywords: Academic Life Satisfaction, Social Satisfaction, Face to Face Communication

İletişim / Correspondence:

Dr. Öğr. Üyesi Fatma Öztat
Selçuk Üniversitesi, İletişim Fakültesi,
Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü,
Konya / Türkiye
e-posta: fatma.oztat@selcuk.edu.tr

Yükseköğretim Dergisi / TÜBA Higher Education Research/Review (TÜBA-HER), 15(3), 537-554. © 2025 TÜBA
Geliş tarihi / Received: Ekim / October 21, 2024; Kabul tarihi / Accepted: Şubat / February 21, 2025

Bu makalenin atıf künyesi / How to cite this article: Öztat, F. (2025). Akademik yaşam doyumu, sosyal doyum ve yüz yüze iletişim ilişkisi. *Yükseköğretim Dergisi*, 15(3), 537-554. <https://doi.org/10.53478/yuksekogretim.1571199>

ORCID: F. Öztat: 0000-0002-6988-7389

Eğitim, bireylerin psikososyal gelişim süreçlerinde önemli bir zemine sahiptir. Eğitim sürecindeki başarı, öğrencilerin profesyonel hayatlarını etkilemektedir (Santillán-García ve ark., 2024). Üniversite eğitimi, bireylerin başarılı kariyerler başlatmalarına ve üretken hayatlar sürmelerine yardımcı olan kritik bir aşamadır. Daha iyi akademik başarı elde eden lisans öğrencileri daha başarılı kariyerlere sahiptir (Rand ve ark., 2020). Bu süreçte öne çıkan akademik deneyim; öğrenme süreci ve başarı motivasyonuna eşlik eden duygusal ve sosyal ilişkilerle örülü bir zemine sahiptir (Roeser & Eccles, 2000). Bu nedenle akademik deneyim sürecinin, psikososyal göstergelerle beraber çok boyutlu değerlendirilmesi gerekmektedir.

Akademik deneyimi farklı sosyal göstergeler üzerinden değerlendiren çalışmalar son yıllarda hız kazanmıştır. Özellikle öğrencilerin psikolojik iyi oluş düzeyleri ile birlikte akademik yaşantılarının değerlendirildiği çalışmalar dikkat çekmektedir (Lent ve ark., 2007; Suldo ve ark., 2006; Tabbodi ve ark., 2015). Öğrencilerin yaşam doyumlarının incelenmesinin, bunların getirdiği akademik ve kişisel sonuçlar açısından önemini vurgulanmaktadır (Lyons & Huebner, 2016; Ojeda ve ark., 2011). Yaşam doyumunu, sosyal doyum gibi düzeylerin yanı sıra bireylerin akademik deneyimlerini tartışma adına doğrudan akademik süreçle ilgili farklı kavramlardan söz etmek mümkündür. Bu açıdan; akademik benlik (Ferla ve ark., 2009; Zhan & Mei, 2013), akademik öz yeterlilik (Honicke & Broadbent, 2016) ve akademik yaşam doyumunu (Nogueira ve ark., 2019; Odacı ve ark., 2021) gibi kavramlar öne çıkmaktadır.

Akademik doyum kavramı, bireylerin akademik deneyim sürecine, eğitim atmosferi, öğretim üyeleri ve diğer öğrencilerle ilişki, okuldan memnuniyet ve okul başarısı açısından bir yaklaşım getirmektedir (Baños ve ark., 2019). Akademik doyumun, sadece akademik ortalamasının yüksekliği ile değil; eğitim sürecindeki bireylerin, cinsiyetiyle, okuduğu bölümle, okul içi ve dışında kurulan iletişimle ilişkili olduğu öne sürülmektedir (Gregg Wayne, 1971). Kişisel, duygusal, bilişsel yönler, kurumsal özellikler ve eğitim hayatına yönelik tesisler gibi unsurların akademik doyum sürecinde rol oynayabileceği öngörüldüğünden akademik doyumun kesin bir tanımını yapmak zordur (Nogueira ve ark., 2019).

Gençlerin hayatlarının önemli bir bölümünü akademik ortamda geçirdikleri için akademik doyum kavramının sosyal çalışmalarda giderek önem kazanması beklenmektedir. Fakat ülkemizde akademik yaşam doyumunu ile ilgili sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır (Odacı ve ark., 2021). Bireylerin gelecekle ilgili kritik öneme sahip akademik deneyimlerinin akademik doyum kavramı açısından çok boyutlu tartışılması ihtiyacı doğmuştur. Bu problemten hareketle bu çalışmada üniversite öğrencilerinin akademik doyum düzeyine;

sosyal doyum ve yüz yüze iletişim üzerinden bir bakış açısı getirilmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulguların alandaki tartışmaya katkı sağlaması, geliştirilebilecek politikalara zemin oluşturmaları beklenmektedir.

Literatür Taraması

Psikolojik iyi oluş çalışmalarının içinde konumlandırılacak, bireylerin öznel değerlendirmelerine dayalı (Diener, 1984) doyum araştırmaları, sosyal bilimlerde son dönemde sıklıkla yer bulmaktadır. Yaşam doyumunu (Diener ve ark., 1985), iletişim doyumunu (Downs & Hazen, 1977; Gülnar, 2013), aile iletişim doyumunu (Gülnar & Öztat, 2021; Öztat, 2019), sosyal doyum (Attanasio, 2008) ve akademik doyum (Nogueira ve ark., 2019) vb. çeşitlendirilebilecek disiplinler arası çalışmalara konu olan doyum kavramı, kişinin söz konusu doyum düzeyi ile ilgili memnuniyetini göstermektedir.

Bireylerin eğitim yaşamındaki memnuniyetinin bir yansıması olan akademik doyum, bireyin kendi akademik yaşantısını öznel olarak değerlendirmesidir. Akademik doyum, temelde öğrenci olarak kişinin rolünden veya deneyimlerinden duyduğu memnuniyet olarak açıklanabilmektedir (Çarkıt, 2023). Akademik doyum ile ilişkilendirilen çeşitli psikososyal göstergeler bulunmaktadır. Mutluluk ve aile ilişkileri (Yu ve ark., 2022), akademik başarı (Quinn & Duckworth, 2007), akademik katılım (Zhang ve ark., 2024), yaşam doyumunu (Haspolat & Ağırkan, 2024), yüz yüze öğrenme (Zhan & Mei, 2013), sosyal medya bağımlılığı ve çevrim dışı aktivite (Foroughi ve ark., 2021) ve sosyal bilişsel refah (Işık ve ark., 2018) konuları son dönem çalışmalarında öne çıkmaktadır.

Akademik yaşam doyumunu ise; akademik doyuma paralel olarak, eğitim sürecindeki bireylerin akademik yaşamlarından duydukları memnuniyete odaklanmaktadır. Akademik başarının, öğrencilerin refahı ile bağlantılı olduğu, yaşam doyumunun akademik başarıyı etkileyebileceği ifade edilmektedir (Clarke ve ark., 2023). Yaşam doyumunun, bireylerin yaşamlarının belirli alanlarındaki memnuniyetle paralel olarak değerlendirildiği bilinmektedir. Eğitim, aile ve iş hayatı gibi yaşam alanlarında memnun hissetmek, genel olarak yaşam doyumunu destekleyebilir (Lent, 2004). Bu noktadan hareketle akademik yaşam doyumunu; temelde; üniversite öğrencilerinin, eğitim sürecine, arkadaşlık ortamına ve kampüs imkanları gibi unsurlara uyumu olarak açıklanmaktadır. Bu süreçte akademik deneyimler ve kampüs hayatına uyum öne çıkmaktadır (Nogueira ve ark., 2019). Akademik yaşam doyumunu, öğrencilerin refahının ve üniversitelerin kurumsal başarılarının bir göstergesi sayılmaktadır.

Bireylerin akademik yaşam doyumunu ile ilişkili olabileceği öngörülen sosyal ilişkiler ve yüz yüze iletişim kavramları akademik doyumunu anlama adına bu süreçte öne çıkmaktadır. Perrucci ve Hu'nun (1995) çalışmasında, akademik doyumun,

öğrencilerin birbiriyle iletişimi ve dil becerileri ile ilişkili olduğu ifade edilmiştir. Lent ve arkadaşlarının araştırmasında; akademik öz yeterlilik, pozitif etki, çevresel destek ve yaşam doyumunun anlamlı bir model oluşturduğu belirtilmiştir (Lent ve ark., 2009). Sheu ve arkadaşlarının çalışmasında; akademik doyum ve yaşam doyumunun; akademik destek, öz yeterlilik, sonuç beklentileri, kişilik özellikleri ve öz yapılandırma ile ilişkili olduğu bulunmuştur (Sheu ve ark., 2016).

Akademik doyum ve sosyal doyum kavramlarını birlikte ele alan çalışmalar değerlendirildiğinde akademik doyumun; sınıf içi yüksek görev değerleri, yüksek sosyal memnuniyetle (Townsend & Hicks, 1997), sosyal bilişsel faktörlerle (An ve ark., 2023), sosyal yeterlilik düzeyi ve sosyo duygusal ihtiyaç tatmini ile (Collie, 2024) ilişkilendirildiği görülmüştür. Bireylerin akademik süreçte sosyal çevreleriyle kurdukları bağlar, sosyal çevrelerinden karşıladıkları ihtiyaçlar akademik doyuma zemin hazırlamaktadır. Bu nedenle öğrencilerin akademik doyumunu tartışılırken, sosyal çevreden elde edilen doyumun da göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Akademik doyum ve yüz yüze iletişim konulu çalışmalara bakıldığında, akademik doyumun daha çok yüz yüze öğrenme üzerinden tartışıldığı görülmüştür (Casey, 2004; Ocker & Yaverbaum, 1999; Zhan ve Mei, 2013). Öğrencilerin akademik doyum düzeyleri ile ilişkili olabilecek, akademisyenlerle ve diğer öğrencilerle kurdukları yüz yüze iletişim üzerine sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır (Gregg Wayne, 1971; Perrucci & Hu, 1995). Yüz yüze iletişimin yaşam doyumu ile pozitif ilişkili olduğu bilinmektedir (Hall ve ark., 2023; Öztat, 2019). Bu nedenle akademik yaşam doyumunun, öğrencilerin akademik süreçte yüz yüze iletişim kurabileceği; akademisyenler ve arkadaş çevresi açısından değerlendirilmesi ihtiyacı doğmuştur.

İlgili literatür incelemesinden hareketle bu çalışmada aşağıdaki hipotezlere yer verilmiştir:

Hipotez 1: Katılımcıların cinsiyetine göre akademik yaşam doyumu, sosyal doyum ve yüz yüze iletişim düzeyleri anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır.

Hipotez 2: Katılımcıların yaşına göre akademik yaşam doyumu, sosyal doyum ve yüz yüze iletişim düzeyleri anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır.

Hipotez 3: Katılımcıların yaşam biçimine göre akademik yaşam doyumu, sosyal doyum ve yüz yüze iletişim düzeyleri anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır.

Hipotez 4: Katılımcıların öğrenim gördükleri bölüme göre akademik yaşam doyumu, sosyal doyum ve yüz yüze iletişim düzeyleri anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır.

Hipotez 5: Katılımcıların okulda bulunduğu yıla göre akademik yaşam doyumu, sosyal doyum ve yüz yüze iletişim düzeyleri anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır.

Hipotez 6: Katılımcıların okudukları bölümü tercih etme nedenine göre akademik yaşam doyumu, sosyal doyum ve yüz yüze iletişim düzeyleri anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır.

Hipotez 7: Katılımcıların okudukları bölümü yeniden tercih etme durumuna göre akademik yaşam doyumu, sosyal doyum ve yüz yüze iletişim düzeyleri anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır.

Hipotez 8: Katılımcıların akademik ortalama düzeyi ile akademik yaşam doyumu, sosyal doyum ve yüz yüze iletişim düzeyleri arasında anlamlı pozitif ilişki bulunmaktadır.

Hipotez 9: Katılımcıların, akademik yaşam doyumu, sosyal doyum ve yüz yüze iletişim düzeyleri arasında pozitif anlamlı korelasyon bulunmaktadır.

Yöntem

Nicel yöntemin benimsendiği bu çalışmada Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Bilimsel Etik Değerlendirme Kurulu'nun 27.02.2024 tarih ve E.710675 sayılı kararıyla uygun bulunan anket uygulaması yapılmıştır. Katılımcıların, akademik doyum, sosyal doyum ve yüz yüze iletişim düzeyleri arasında var olabilecek ilişkileri ortaya koymak amacıyla Konya'da Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencileriyle 2023/2024 bahar yarı yılı Mart, Nisan ve Mayıs aylarında yüz yüze anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Ankette; akademik doyum, sosyal doyum, yüz yüze iletişim, demografik sorular ve eğitim sürecini belirlemeye yönelik sorulara yer verilmiştir. Anket, 493 katılımcı ile tamamlanmıştır. Katılımcıların akademik doyum düzeyini ölçmek için Nogueira ve arkadaşları (2019) tarafından geliştirilen, Türkçeye Odacı ve arkadaşları (2021) tarafından kazandırılan Akademik Yaşam Doyumu Ölçeği kullanılmıştır. Katılımcıların sosyal doyum düzeyini ölçmek için Diener ve arkadaşlarının (1985) geliştirdiği Yaşam Doyumu Ölçeği'ni, sosyal doyuma uyarlayan Attanasio'un (2008) oluşturduğu Sosyal Doyum Ölçeği kullanılmıştır. Bu çalışma kapsamında Sosyal Doyum Ölçeği Türkçeye çevrilmiş, faktör analizleri, geçerlilik ve güvenilirlik testleri yapılmıştır. Verilerin analizi SPSS 22 programı ve Jamovi 1.8.2. programı aracılığı ile yapılmıştır.

Evren Örneklem

Çalışmanın evrenini Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. İletişim Fakültesi'nde eğitime devam eden öğrenciler çalışma örnekleme küme yöntemiyle dengeli bir şekilde dağıtılmıştır. İletişim Fakültesi'nin dört bölümünde toplam 3139 öğrenci eğitime devam etmektedir. Halkla İlişkiler Bölümü'nde 789, Gazetecilik Bölümü'nde 799, Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü'nde 857 ve Reklamcılık Bölümü'nde 674 öğrenci bulunmaktadır. %95 güvenilirlik seviyesi için gerekli örneklem sayısı 341 olarak ölçülmüştür (Büyüköztürk, 2012). Alan araştırmasında geri dönüşle ilgili sorun yaşanmaması adına örneklem büyüklüğü 400'e çıkarılmış ve fakülte bölümlerine göre sayılar hesaplanmıştır. Buna göre alan araştırmasının örnekleminde; Halkla İlişkiler Bölümü için 100, Gazetecilik Bölümü için 101, Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü için 109 ve Reklamcılık Bölümü için

85 öğrenci yer almaktadır. Katılımcılar; eğitim gördükleri bölüm, okulda bulunma yılı gibi değişkenler açısından dengeli bir dağılım yakalanmaya çalışılarak seçilmiştir. 100 kişilik anketin ön test sonuçlarından hareketle ölçeklerde ve soru gruplarında gerekli değişiklikler yapıp, yüz yüze anket formu son haline getirilmiştir. Yüz yüze anket çalışması, 493 kişilik bir katılımcı sayısına ulaşmıştır. Çalışmadaki katılımcıların %53,5'i kadın (N=284), %46,5'i ise erkektir (N=209).

Veri Toplama Araçları

Akademik Yaşam Doyum Düzeyi: Nogueira ve arkadaşları (2019) tarafından geliştirilen 8 maddelik 5'li likert tipindeki ölçek (1: Kesinlikle Katılmıyorum, 5: Kesinlikle Katılıyorum), Türkçeye Odacı ve arkadaşları (2021) tarafından kazandırılmıştır. Ölçek, *akademik ortamdan doyum* ve *kişisel doyum* olmak üzere iki alt boyuta sahiptir. Nogueira ve arkadaşlarının (2019) çalışmasında ölçeğin *kişisel doyum* alt boyutunun güvenilirlik değeri .72, *akademik ortamdan doyum* alt boyutunun güvenilirlik değeri .74 ve ölçeğin genel güvenilirlik değeri .80 olarak ölçülmüştür. Ölçekte *akademik ortamdan doyum* alt boyutunda “Bulduğum yüksek öğretim kurumundan memnunum” ve “Aldığım eğitimden memnunum” gibi maddeler bulunmaktadır. Ölçeğin *kişisel doyum* alt boyutunda ise “Aldığım derslere olan katılımımdan memnunum” ve “Akademik performansımdan memnunum” gibi maddeler yer almaktadır. Odacı ve arkadaşlarının (2021) çalışmasında Akademik Yaşam Doyumu Ölçeği'nin; pozitif duygulanım, yaşam doyumu ve benlik saygısı değişkenleriyle pozitif, olumsuz duygulanımla negatif ilişkisi olduğu, buradan yola çıkarak ölçeğin yapı ve ayrışma geçerliliği taşıdığı görülmüştür. Ölçekten alınabilecek en düşük akademik doyum değeri 8 en yüksek akademik doyum değeri 40'tır. Katılımcıların ölçekten alacakları yüksek puanlar, akademik doyumlarının yüksek olduğunu, düşük puanlar ise akademik doyumlarının düşük olduğunu göstermektedir. Bu çalışmada Akademik Yaşam Doyumu ölçeğinin güvenilirlik değeri (.80) olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin; maddeler arasındaki korelasyon analizi sonuçları ile elde edilen ($r=.15 - .68$) pozitif ve anlamlı korelasyon değerleri aracılığı ile yapı geçerliliği sağladığı görülmüştür.

Sosyal Doyum: Diener ve arkadaşlarının (1985) geliştirdiği 7'li likert tipindeki 5 soruluk yaşam doyumu ölçeği (1: Kesinlikle Katılmıyorum, 7: Kesinlikle Katılıyorum) Attanasio (2008) tarafından 5'li likert şeklinde (1: Kesinlikle Katılmıyorum, 5: Kesinlikle Katılıyorum) sosyal doyuma uyarlanmıştır. Ölçek tek boyutludur. Ölçekte ise “Bir çok yönden sosyal hayatım ideal” ve “Sosyal hayatımdan memnunum” gibi maddeler yer almaktadır. Diener ve arkadaşlarının çalışmasında ölçeğin alfa değeri .85'tir ve yaşam doyumu, sıkıntı durumuyla negatif korelasyondadır. Attanasio'nun (2008) çalışmasında, sosyal doyum düzeyinin internet bağımlılığı ile negatif korelasyonda olduğu görülmüş, ölçüm düzeyinin ayrışma geçerliliği taşıdığı anlaşılmıştır. Bu çalışmada Sosyal Doyum ölçeğinin

güvenilirlik değeri .84 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin; maddeler arasındaki korelasyon analizi sonuçları ile elde edilen ($r=.26 - .67$) pozitif ve anlamlı korelasyon değerleri aracılığı ile yapı geçerliliği sağladığı görülmüştür.

Bulgular

Çalışmada ilk olarak veri setlerine ilişkin faktör ve güvenilirlik analizlerine yer verilmiştir. Akademik Yaşam Doyumu veri setinin maddelerine ilişkin faktör yükleri, açıklanan varyans değeri ve alfa sayısı ■ Tablo 1'de paylaşılmıştır. Nogueira ve arkadaşlarının (2019) ve Odacı ve arkadaşlarının (2021) çalışmalarıyla paralel olarak ölçeğin iki alt boyut taşıdığı görülmüştür. Ölçeğe ilişkin maddelerin faktör yükleri orta düzey ve üzerindedir (.30 - .60 = orta, > .60 = yüksek) (Büyükoztürk, 2002). Ölçekte, en yüksek faktör yüküne sahip madde ‘Bulduğum yükseköğretim kurumundan memnunum’ (.80) olmuştur. En düşük faktör yükü ise ‘Kampüs içerisinde aynı eğitimi aldığım arkadaşlarımla olan ilişkilerimden memnunum.’ (.53) seçeneğine aittir. Ölçeğe ilişkin total cronbach alfa değeri .806, KMO değeri ise .826'dır. Barlett testi değeri ise $\chi^2=1153,72$ ($p<.05$) olarak anlamlı bulunmuştur.

Açıklayıcı faktör analizi ile iki faktörlü olduğu görülen yapının doğrulanması için Jamovi 1.8.2. yazılımıyla doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır, sonuçlar ■ Tablo 2'de görülmektedir. Doğrulayıcı faktör analizini değerlendirmek için modelin; anlamlılık, Kikare/sd, RMSEA, CFI ve TLI değerleri ölçülmüştür (Karakaya, 2021). Varsayılan modele ait uyum indeksleri ■ Tablo 2'de paylaşılmıştır. Tablodaki referans değerlerle, test edilen iki faktörlü modelin uyum indeksleri karşılaştırılmış, RMSEA değerinin kabul edilebilir (Davicik, 2014), diğer değerlerde ise modelin veri ile iyi uyum gösterdiği görülmüştür.

Sosyal Doyum veri setinin maddelerine ilişkin faktör yükleri, açıklanan varyans değeri ve alfa sayısı ■ Tablo 3'te paylaşılmıştır. Attanasio'nun (2008) çalışmasına paralel olarak ölçeğin tek boyutlu olduğu görülmüştür. Sosyal Doyum Ölçeğine ait tüm maddelerin faktör yük değeri yüksektir (>.60). En yüksek faktör yüküne sahip madde ‘Sosyal hayatımdan memnunum.’ (.86) olmuştur. En düşük faktör yükü ise ‘Sosyal hayatımı tekrar yaşayabilseydim neredeyse hiçbir şeyi değiştirmezdim.’ (.63) seçeneğine aittir. Ölçeğe ilişkin total cronbach alfa değeri .84, KMO değeri ise .83'dır. Barlett testi değeri ise $\chi^2=1007,394$ ($p<.05$) olarak anlamlı bulunmuştur.

Açıklayıcı faktör analizi ile tek faktörlü olduğu görülen yapının doğrulanması için Jamovi 1.8.2. yazılımıyla doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Doğrulayıcı faktör analizini için modelin; anlamlılık, Kikare/sd, RMSEA, CFI ve TLI değerleri ölçülmüştür (Karakaya, 2021). Varsayılan modele ait uyum indeksleri ■ Tablo 2'de görülmektedir. Tablodaki referans değerlerle, test edilen tek faktörlü modelin uyum indeksleri karşılaştırılmış, χ^2/sd değerinin kabul edilebilir, diğer değerlerde ise modelin veri ile iyi uyum gösterdiği görülmüştür.

Katılımcıların Bireysel Özellikleri

Katılımcılara, bireysel niteliklerini belirleyebilmek için; cinsiyet, yaş, öğrenim gördükleri bölüm, okulda geçirdikleri yıl, yaşam biçimi, bölüm seçme nedeni, yeniden tercih etme durumu soruları yöneltilmiştir. Buna göre katılımcıların %57.2'si kadın, %42.4'ü erkektir. Katılımcıların %93.1'i 18-24, %5.7'si 25-39, %1.2'si 40 yaş ve üzeridir. Katılımcıların yaş ortalaması 21.75'tir. Katılımcıların %25.4'ü Halkla İlişkiler ve Tanıtım, %24.6'sı Gazetecilik, %28.3'ü Radyo, Televizyon ve Sinema ve %21.7'si Reklamcılık bölümlerinde öğrenim görmektedir. Katılımcıların bireysel niteliklerinin dağılımı Tablo 5'te görülmektedir.

Katılımcıların Akademik Yaşam Doyumu, Sosyal Doyum ve Yüz Yüze İletişim Sıklığı Düzeyleri

Katılımcıların akademik yaşam doyumu, sosyal doyum ve yüz yüze iletişim sıklığı düzeyleri incelenmiştir. Ölçek düzeylerinde; çok düşük, düşük, orta, yüksek ve çok yüksek olarak bir sınıflandırma kullanılmıştır. İlgili sınıflandırma için, çalışmada kullanılan beşli likert ölçeğinden yola çıkılmıştır. Cevapların en düşük 1, en yüksek de 5 puanı ifade ettiği göz önüne alınmıştır. Sorulara en düşük 1, en yüksek de 5 puanı ifade eden yanıtlar verildiği ve toplam bir indeks oluşturulduğu için $4/5 = .80$ puan aralığında 1'den başlamak üzere derecelendirme yapılmıştır. (1.00-1.80 = çok düşük; 1.81-2.60 = düşük; 2.61-3.40 = orta; 3.41-4.20 = yüksek; 4.21-5.00 = çok yüksek). Buna göre katılımcıların akademik yaşam doyumu düzeyi ortalaması $X = 3.32$ olarak ölçülmüştür. Bu sonuç katılımcıların akademik doyum düzeyi ortalamasının orta düzeyde olduğunu göstermektedir. Katılımcıların akademik doyum düzeyinin alt boyutlarından olan; akademik ortamdan doyum düzeyi ise $X = 3.18$ 'dir. Katılımcıların akademik ortamdan doyum düzeyinin orta düzeyde olduğu anlaşılmaktadır. Katılımcıların, akademik doyum düzeyinin diğer alt boyutu olan kişisel doyum düzeyi ortalaması ise $X = 3.45$ 'tir. Katılımcıların kişisel doyumlarının yüksek olduğu görülmektedir. Katılımcıların sosyal doyum düzeyi ortalaması $X = 3.12$ 'dir. Katılımcıların sosyal doyum düzeyi orta seviyededir. Katılımcılar akademisyenlerle haftalık ortalama 2 gün ve günlük ortalama $X = 12,71$ dakika yüz yüze iletişim kurmaktadır. Katılımcılar arkadaşlarıyla haftalık ortalama 6 gün ve günlük ortalama $X = 196,13$ dakika yüz yüze iletişim kurmaktadır.

Cinsiyet ve Veri Setlerine İlişkin T Test Sonuçları

Katılımcıların akademik ortamdan doyum düzeyi, cinsiyete göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır (sig., .091, $p > .05$) (Tablo 6). Katılımcıların kişisel doyum düzeyi, cinsiyetlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır, kadınların kişisel doyum düzeyi erkek öğrencilere göre daha yüksektir (sig., .010, $p < .05$). Kadınların akademik yaşam doyumu genel düzeyi, erkek öğrencilere göre anlamlı bir şekilde yüksektir (sig., .017, $p < .05$). Öğrencilerin sosyal doyum (sig., .889, $p > .05$), akademisyenlerle yüz yüze iletişim (sig., .185, $p > .05$) ve arkadaşlarla yüz yüze iletişim (sig., .420, $p > .05$) düzeyleri cinsiyetlerine göre

anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır. Kadınların akademik ortalaması erkek öğrencilere göre anlamlı bir şekilde yüksektir (sig., .001, $p < .05$). Bulgulardan hareketle Hipotez 1 kısmen kabul edilmiştir.

Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Veri Setlerine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Katılımcıların akademik ortamdan doyum düzeyi, yaş gruplarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır ($F=2.56$, $p > .05$) (Tablo 7). Kişisel doyum düzeyi katılımcıların yaş gruplarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır ($F=4.54$, $p < .05$). Farklılaşmanın hangi gruplar arası olduğu çoklu karşılaştırma testi ile incelenmiştir. Buna göre; 18-24 yaş aralığındaki öğrencilerin kişisel doyum düzeyi ($X = 3.42$), 45 yaş ve üzeri yaş aralığındaki katılımcılara göre ($X = 4.75$) anlamlı bir şekilde düşüktür.

Akademik yaşam doyumu genel düzeyi katılımcıların yaş gruplarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır ($F=4.37$, $p < .05$). Farklılaşma çoklu karşılaştırma testi ile incelendiğinde; 18-24 yaş aralığındaki ($X = 3.29$) ve 25-39 yaş aralığındaki ($X = 3.50$) öğrencilerin akademik yaşam doyumu genel düzeyi, 45 yaş ve üzeri yaş aralığındaki katılımcılara göre ($X = 4.40$) anlamlı bir şekilde düşüktür.

Katılımcıların sosyal doyum düzeyleri yaş gruplarına göre farklılaşmaktadır ($F=4.18$, $p < .05$). Buna göre; 18-24 yaş aralığındaki öğrencilerin sosyal doyum düzeyi ($X = 3.11$), 45 yaş ve üzeri yaş aralığındaki katılımcılara göre ($X = 4.47$) anlamlı bir şekilde düşüktür.

Katılımcıların akademik personelle kurdukları yüz yüze iletişim düzeyi yaş gruplarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($F=.05$, $p > .05$). Katılımcıların öğrencilerle kurdukları yüz yüze iletişim düzeyi yaş gruplarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır ($F=2.93$, $p < .05$). Farklılaşmanın hangi yaş grupları arasında olduğu çoklu karşılaştırma testleri ile incelenmiştir. Buna göre; 18-24 yaş aralığındaki ($X = 200.46$) ve 25-39 yaş aralığındaki öğrencilerin ($X = 157.50$), 45 yaş ve üzeri yaş aralığındaki katılımcılara göre ($X = 46,67$) öğrencilerle kurdukları yüz yüze iletişim düzeyi anlamlı bir şekilde yüksektir. Sonuçlardan yola çıkarak Hipotez 2 kısmen kabul edilmiştir.

Katılımcıların Yaşam Biçimine Göre Veri Setlerine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Katılımcıların yaşam biçimine göre; akademik ortamdan doyum ($F=2.49$, $p > .05$), kişisel doyum ($F=1.53$, $p > .05$), akademik yaşam doyumu genel düzeyi ($F=2.21$, $p > .05$), akademisyenlerle yüz yüze iletişim düzeyi ($F=1.39$, $p > .05$) ve arkadaşlarla yüz yüze iletişim düzeyi ($F=.29$, $p > .05$) anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır. Katılımcıların sosyal doyum düzeyi, yaşam biçimine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır ($F=4.85$, $p < .05$). Farklılaşmanın hangi gruplarda olduğu çoklu karşılaştırma testi ile incelenmiştir.

Buna göre; yurttan kalan ($X^{\bar{}} = 3.01$) ve parçalanmış ailesiyle birlikte yaşamını sürdüren öğrencilerin ($X^{\bar{}} = 2.38$), geniş ($X^{\bar{}} = 3.59$) ve çekirdek ailede hayatına devam eden öğrencilere göre ($X^{\bar{}} = 3.32$) sosyal doyum düzeyi anlamlı bir şekilde düşüktür. Çalışmanın bu başlık altındaki sonuçlarından yola çıkarak Hipotez 3 kısmen kabul edilmiştir.

Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Bölümlere Göre Veri Setlerine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Katılımcıların öğrenim gördükleri bölümlere göre akademik ortamdaki doyum ($F=2.25, p>.05$), kişisel doyum ($F=.05, p>.05$), akademik yaşam doyumunu genel düzeyi ($F=.03, p>.05$), sosyal doyum ($F=.51, p>.05$) ve arkadaşlarla yüz yüze iletişim düzeyi ($F=2.08, p>.05$) anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır. Öğrencilerin akademisyenlerle kurdukları yüz yüze iletişim düzeyi öğrenim gördükleri bölüme göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır ($F=2.66, p<.05$). Farklılaşma çoklu karşılaştırma testiyle incelendiğinde; Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü öğrencilerinin ($X^{\bar{}} = 6.52$), Gazetecilik ($X^{\bar{}} = 15.81$) ve Reklamcılık ($X^{\bar{}} = 13.45$) bölümündeki öğrencilere göre akademisyenlerle kurdukları yüz yüze iletişim düzeyi anlamlı bir şekilde düşüktür. Hipotez 4 kısmen kabul edilmiştir.

Katılımcıların Okulda Bulundukları Yıla Göre Veri Setlerine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Katılımcıların okulda geçirdikleri süreye göre; akademik ortamdaki doyum ($F=1.52, p>.05$), kişisel doyum ($F=.92, p>.05$), akademik yaşam doyumunu genel düzeyi ($F=.65, p>.05$), sosyal doyum ($F=.25, p>.05$), akademisyenlerle yüz yüze iletişim düzeyi ($F=.52, p>.05$) ve arkadaşlarla yüz yüze iletişim düzeyi ($F=1.61, p>.05$) anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır. Sonuçlardan hareketle Hipotez 5 reddedilmiştir.

Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Bölümü Seçme Nedenine Göre Veri Setlerine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Katılımcıların okudukları bölümü seçme nedenine göre; akademik ortamdaki doyum düzeyi ($F=1.81, p>.05$) ve arkadaşlarla yüz yüze iletişim düzeyi ($F=2.18, p>.05$) anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır. Katılımcıların bölüm seçme nedenine göre; akademik kişisel doyum düzeyi ($F=3.86, p<.05$), akademik yaşam doyumunu genel düzeyi ($F=3.34, p<.05$), sosyal doyum düzeyi ($F=3.28, p<.05$) ve akademisyenlerle yüz yüze iletişim kurma düzeyi ($F=5.55, p<.05$) anlamlı olarak farklılaşmaktadır. Hayalindeki bölümü okuyanların akademik kişisel doyum düzeyi ($X^{\bar{}} = 3.58$), okuduğu bölümü tesadüfen seçenlere göre ($X^{\bar{}} = 3.35$) anlamlı bir şekilde yüksektir. Hayalindeki bölümü okuyanların akademik yaşam doyumunu genel düzeyi ($X^{\bar{}} = 3.42$), okuduğu bölümü boşta kalmamak için seçen öğrencilere göre ($X^{\bar{}} = 3.20$) anlamlı bir şekilde yüksektir. Hayalindeki bölümü okuyanların sosyal doyum düzeyi ($X^{\bar{}} = 3.25$), okuduğu bölümü tesadüfen seçenlere göre ($X^{\bar{}} =$

2,99) anlamlı bir şekilde yüksektir. Hayalindeki bölümü okuyanların akademisyenlerle yüz yüze iletişim düzeyi ($X^{\bar{}} = 17.33$), okuduğu bölümü tesadüfen seçenlere ($X^{\bar{}} = 8.02$) ve okuduğu bölümü boşta kalmamak için seçenlere göre ($X^{\bar{}} = 6.14$) anlamlı bir şekilde yüksektir. Bulgulardan hareketle Hipotez 6 kısmen kabul edilmiştir.

Katılımcıların Okuduğu Bölümü Yeniden Seçme Durumuna Göre Veri Setlerine İlişkin T Test Sonuçları

Katılımcılara ‘Tercih sürecine geri dönseniz okuduğunuz bölümü tekrar seçer miydiniz?’ sorunu yöneltilmiştir. Yanıtlar incelendiğinde, katılımcılardan yeniden okuduğu bölümü seçmek isteyenlerin akademik ortamdaki doyum düzeyi (sig., .000, $p<.05$), kişisel doyum düzeyi (sig., .000, $p<.05$), akademik yaşam doyumunu genel düzeyi (sig., .000, $p<.05$), sosyal doyum düzeyi (sig., .000, $p<.05$) ve akademisyenlerle yüz yüze iletişim düzeyi (sig., .000, $p<.05$), bölümü tekrar seçmeyecek olan öğrencilere göre anlamlı olarak yüksektir. Katılımcıların yeniden okuduğu bölümü seçme durumu ile arkadaşlarla yüz yüze iletişim kurma düzeyi arasında anlamlı bir farklılaşma yoktur (sig., .143, $p>.05$). Bulgular ışığında Hipotez 7 kısmen kabul edilmiştir.

Katılımcıların Akademik Ortalama Düzeyleri ile Veri Setlerine İlişkin Korelasyon Analizi Sonuçları

Katılımcıların akademik ortalaması ile akademik kişisel doyum ($r=.19^{**}, p<.01$) ve akademik yaşam doyumunu genel düzeyi ($r=.50^{**}, p<.01$) arasında pozitif anlamlı ilişki bulunmaktadır. Katılımcıların akademik ortalaması ile akademik ortamdaki doyum, sosyal doyum, akademisyenlerle yüz yüze iletişim ve arkadaşlarla yüz yüze iletişim düzeyleri arasında anlamlı ilişki bulunmamaktadır. Sonuçlardan yola çıkarak Hipotez 8 kısmen kabul edilmiştir.

Akademik Doyum Sosyal Doyum ve Yüz Yüze İletişim İlişkisi

Katılımcıların akademik ortamdaki doyum düzeyi, kişisel doyum düzeyi, akademik yaşam doyumunu genel düzeyi, sosyal doyum düzeyi, akademisyenlerle yüz yüze iletişim düzeyi ve arkadaşlarla yüz yüze iletişim düzeyi arasındaki ilişkiler, Hipotez 9’u test etmek üzere korelasyon analizi ile incelenmiş, sonuçlar Tablo 9’da paylaşılmıştır. Buna göre katılımcıların akademik ortamdaki doyum düzeyi ile kişisel doyum ($r=.57^{**}, p<.01$), akademik yaşam doyumunu genel düzeyi ($r=.89^{**}, p<.01$), sosyal doyum ($r=.396^{**}, p<.01$), akademisyenlerle yüz yüze iletişim düzeyi ($r=.175^{**}, p<.01$) ve arkadaşlarla yüz yüze iletişim düzeyi ($r=.092^{*}, p<.05$) arasında pozitif anlamlı ilişki görülmektedir.

Katılımcıların kişisel doyum düzeyi ile, akademik ortamdaki doyum düzeyi ($r=.57^{**}, p<.01$), akademik yaşam doyumunu genel düzeyi ($r=.88^{**}, p<.01$), sosyal doyum düzeyi ($r=.32^{**}, p<.01$) ve akademisyenlerle yüz yüze iletişim düzeyi ($r=.19^{**}, p<.01$) arasında pozitif anlamlı korelasyon vardır.

Katılımcıların akademik yaşam doyumu genel düzeyi ise akademik ortamdaki doyum düzeyi ($r=,890^{**}$, $p<.01$), kişisel doyum düzeyi ($r=,88^{**}$, $p<.01$), sosyal doyum düzeyi ($r=,40^{**}$, $p<.01$) ve akademisyenlerle yüz yüze iletişim düzeyi ($r=,20^{**}$, $p<.01$) ile pozitif anlamlı ilişkilidir. Akademik yaşam doyumu genel düzeyi ile düzeyin alt boyutları olan akademik ortamdaki doyum ve kişisel doyum alt boyutlarının düzeyi, akademisyenlerle yüz yüze iletişim arttıkça yükselmektedir. Akademik yaşantı açısından, akademisyenlerle kurulan yüz yüze iletişim öne çıkmaktadır.

Sosyal doyum düzeyine bakıldığında, akademik ortamdaki doyum düzeyi ($r=,40^{**}$, $p<.01$), kişisel doyum ($r=,32^{**}$, $p<.01$), akademik doyum genel düzeyi ($r=,40^{**}$, $p<.01$), akademisyenlerle yüz yüze iletişim ($r=,13^{**}$, $p<.01$) ve arkadaşlarla yüz yüze iletişim düzeyleri ($r=,11^{*}$, $p<.05$) ile pozitif korelasyondadır. Öğrencilerin sosyal doyumu ise akademik veri düzeyleri ile akademisyenler ve arkadaşlarla kurulan yüz yüze iletişim düzeyi arttıkça yükselmektedir. Bu açıdan öğrencilerin sosyal doyumunun arkadaşlarla kurulan iletişimden de beslendiği, akademik hayatı da içine alarak kapsayıcı bir yönü olduğu görülmektedir.

Katılımcıların akademisyenlerle yüz yüze iletişim düzeyi ise akademik ortamdaki doyum ($r=,17^{**}$, $p<.01$), kişisel doyum ($r=,19^{**}$, $p<.01$), akademik yaşam doyumu genel düzeyi ($r=,20^{**}$, $p<.01$), sosyal doyum düzeyi ($r=,13^{**}$, $p<.01$) ve arkadaşlarla yüz yüze iletişim düzeyi ($r=,18^{**}$, $p<.01$) ile anlamlı pozitif ilişkilidir.

Arkadaşlarla yüz yüze iletişim düzeyine bakıldığında, akademik ortamdaki doyum ($r=,10^{*}$, $p<.05$), sosyal doyum düzeyi ($r=,11^{*}$, $p<.05$), akademisyenler yüz yüze iletişim düzeyleri ($r=,18^{**}$, $p<.01$) arasında anlamlı pozitif ilişki bulunmaktadır. Diğer yandan akademisyenlerle yüz yüze iletişim düzeyi ile arkadaşlarla yüz yüze iletişim düzeyi arasındaki pozitif anlamlı ilişkiden hareketle, akademik hayatın kapsadığı farklı çevrelerdeki yüz yüze iletişimin destekleyici bir zemin oluşturduğu görülmektedir. Sonuçlardan hareketle Hipotez 9 kısmen kabul edilmiştir.

Sonuç

Akademik yaşam doyumu kavramına sosyal doyum ve yüz yüze iletişim açısından bir bakış getirmeye çalışan bu çalışmada Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencileriyle 2023/2024 eğitim öğretim yılı bahar dönemi yüz yüze anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi'nin Halkla İlişkiler ve Tanıtım, Gazetecilik, Radyo, Televizyon ve Sinema ile Reklamcılık bölümlerinden 493 katılımcıya ulaşan çalışmanın soru formunda; akademik yaşam doyumu, sosyal doyum, yüz yüze iletişim, demografik sorular ve eğitim durumuna yönelik sorulara yer verilmiştir. Çalışma kapsamında Attanasio'nun (2008) Sosyal Doyum Ölçeği, Türkçeye uyarlanmış, ölçeğin geçerlilik ve güvenilirlik testleri yapılmış, ölçeğe ilişkin verilerin ilgili analizler için uygun olduğu görülmüştür.

Anket çalışmasının sonuçlarına göre; kız öğrencilerin akademik ortalama, akademik kişisel doyum ve akademik yaşam doyumu genel düzeyi, erkek öğrencilere göre anlamlı olarak yüksektir. Sonuçlar; kız öğrencilerin prososyal davranışlarının ve akademik başarılarının, erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğunu belirten Yu ve arkadaşlarının (2022), kız öğrencilerin mutluluk ve akademik başarı ortalamasının erkek öğrencilere göre yüksek olduğunu ifade eden Tabbodi ve arkadaşlarının (2015) ve erkek öğrencilerin daha düşük düzeyde akademik performans ve akademik yaşam doyum düzeyine sahip olduğunu öne süren Balkis ve Duru'nun (2017) çalışmalarındaki bulgularla paraleldir. Fakat Perrucci ve Hu'nun (1995) çalışmasında cinsiyet ve akademik doyumu ilişkili olmadığı ifade edilmektedir. Çoğu çalışmada kız öğrencilerin akademik ortalama ve akademik doyumu, erkek öğrencilere göre yüksek çıktığı görüldükçe, örneklem farklılıklarının cinsiyet ve akademik doyum ilişkisini değiştirebileceği de göz önünde tutulmalıdır. Bu nedenle ilerleyen çalışmalarda; cinsiyet ve akademik doyuma yönelik farklı örneklem gruplarıyla yeni çalışmalar yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Öğrencilerin yaş grupları ve veri setleri arasındaki fark analizine göre; 45 yaş ve üzeri yaştaki öğrencilerin; kişisel doyum, akademik yaşam doyumu genel düzeyi ve sosyal doyum düzeyleri, 18-24 yaş aralığındaki öğrencilere göre anlamlı olarak yüksektir. Bu sonuçtan hareketle 18-24 yaş aralığındaki öğrencilerin; ilgili psikososyal parametrelerde neden düşük düzeyde özbeöz bildirim yaptıkları farklı değişkenler açısından yeni çalışmalarda ele alınabilir. 18-24 yaş aralığındaki gençlerin kişisel doyum, akademik yaşam doyumu ve sosyal doyum açısından çeşitli proje ya da yaklaşımlarla desteklenmesi gerekmektedir. 45 yaş ve üzeri yaştaki öğrencilerin arkadaşlarıyla kurdukları yüz yüze iletişim düzeyi, daha düşük yaş gruplarına göre anlamlı olarak düşüktür. Fakat bu sonuca rağmen 45 yaş ve üzeri yaştaki öğrencilerin sosyal doyumu, 18-24 yaş aralığındaki öğrencilere göre yüksek ölçülmüştür. Sosyal doyum düzeyinin dinamiklerini inceleyecek ilerleyen çalışmalarda, arkadaşlarla yüz yüze iletişim sıklığının yanında, iletişim yoğunluğu ve iletişim doyumu gibi iletişim sürecinde öne çıkan farklı ölçümler kullanılabilir. Diğer yandan katılımcıların okulda bulundukları yıla göre veri setlerine ilişkin düzeylerde anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

Katılımcıların sosyal doyum düzeyi, yaşam biçimine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. Yurtta kalan ve parçalanmış ailesiyle birlikte yaşamını sürdüren öğrencilerin, geniş ve çekirdek ailede hayatına devam eden öğrencilere göre sosyal doyum düzeyi anlamlı bir şekilde düşüktür. Bu sonuç öğrencilerin yaşam biçimine göre yeni çalışmaların yapılması ihtiyacını doğurmaktadır. Yurtta kalan ve parçalanmış ailesiyle yaşamını devam ettirmeye çalışan öğrencilerin sosyal doyum düzeyini yükseltmeye yönelik politikalar geliştirilmelidir.

Hayalindeki bölümü okuyanların akademik kişisel doyum düzeyi ve sosyal doyum düzeyi, okuduğu bölümü tesadüfen seçenlere göre anlamlı bir şekilde yüksektir. Hayalindeki bölümü okuyanların akademik yaşam doyumu genel düzeyi, okuduğu bölümü boşta kalmamak için seçen öğrencilere göre anlamlı bir şekilde yüksektir. Hayalindeki bölümü okuyanların akademisyenlerle yüz yüze iletişim düzeyi, okuduğu bölümü tesadüfen seçenlere ve okuduğu bölümü boşta kalmamak için seçenlere göre anlamlı bir şekilde yüksektir. Bu sonuçlar üniversite ve bölüm seçim sürecinin akademik hayat ve akademik doyum açısından kritik öneme sahip olduğunu göstermektedir. Akademik doyum, öğrencilerin üniversite tercih sürecinde istedikleri bölüme yönlendirilmeleri ile başlayan bir süreçtir. Bu bulguları, çalışmanın bir diğer araştırma parametresi olan “Yeniden tercih sürecine dönseniz tekrar aynı bölümü seçer miydiniz?” sorusuna gelen cevaplar da desteklemektedir. Bu soruya “Evet” cevabını veren öğrencilerin akademik ortamdaki doyum düzeyi, kişisel doyum düzeyi, akademik yaşam doyumu genel düzeyi, sosyal doyum düzeyi ve akademisyenlerle yüz yüze iletişim düzeyi; bölümü tekrar seçmeyecek olan öğrencilere göre anlamlı olarak yüksektir. Üniversite tercihinin öğrencilerin hayalleriyle, kariyer hedefleriyle uyumlu olması, onları akademik hayatta desteklemektedir. Öğrencilerin istedikleri okul ve bölümlere yönlendirilmesi için üniversite eğitimi öncesinde öğrencilere ve ailelere gerekli destek ve yönlendirme sağlanabilir. Bu bölümdeki bulgular, öğrencilerin, istenilen kariyer yolunda ilerleme ile akademik başarı arasında pozitif ilişki olduğunu ifade eden Nevill ve Rhodes’in bulgularıyla paraleldir (Nevill & Rhodes, 2004).

Çalışmanın odağında olan akademik yaşam doyumu genel düzeyi ile sosyal doyum ve akademisyenlerle yüz yüze iletişim düzeyi arasında pozitif anlamlı ilişki bulunmaktadır. Bulgular, öğrencilerin sosyal temasının memnuniyet düzeyleriyle ilişkili olduğunu öne süren Perrucci ve Hu’nun (1995), öğrencilerin yaşam doyumu ve akademik doyumları arasındaki ilişkiye dikkat çeken Santillan-Garcia ve arkadaşlarının (2024) ve öğrencilerin akademik öz yeterliliği ile akademik performansları arasında ilişki olduğunu ifade eden Honicke ve Broadbent’in (2016) sonuçlarıyla örtüşmektedir. Bulgular akademisyenlerle yüz yüze iletişim düzeyi arttıkça akademik yaşam doyumu düzeyinin de artacağını göstermektedir. Akademik doyumun, akademik başarının zeminini hazırladığı öngörüldüğü için akademik hayatta öğrencilerin özellikle akademisyenlerle daha çok yüz yüze iletişim kurmaları desteklenmelidir. Akademik yaşam doyumu genel düzeyi ile arkadaşlarla yüz yüze iletişim kurma düzeyi arasında anlamlı ilişki görülmezken, arkadaşlarla kurulan yüz yüze iletişimin; sosyal doyum ve akademik ortamdaki doyumla pozitif anlamlı korelasyonda olduğu görülmüştür. Bulgular, sosyal davranış ve akademik başarı arasında ilişki olduğunu ifade eden Yu ve arkadaşlarının (2022) çalışmasıyla paraleldir. Akademik hayatta öğrenciler, akademik doyumu

destekleyen, akademisyenlerle yüz yüze iletişim kurma konusunda teşvik edilmelidir. Aynı şekilde akademik doyumla ilişkili bir diğer gösterge olan sosyal doyumla pozitif korelasyondaki; arkadaşlarla yüz yüze iletişim konusunda da öğrencilere uygun zemin hazırlanması, bu süreçte üniversite yönetiminin ve akademisyenlerin iş birliği önemlidir (Gregg Wayne, 1971).

Bu çalışmanın evreni Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencileriyle sınırlandırılmıştır, çalışma kesitseldir. Sonuçların farklı örneklemelerle; farklı üniversite ve bölümlerde tekrarlanması fayda görülmektedir. Diğer yandan akademik doyum ile ilgili olabilecek psikososyal göstergeleri daha detaylı belirleyebilmek ve verilerin farklı açılardan kontrol edilmesine olanak sağlamak adına boyamsal çalışmalar yapılabilir. Bu çalışmada bulunan; akademik yaşam doyumu ile sosyal doyum ve yüz yüze iletişim düzeyinin pozitif anlamlı korelasyonu, alandaki benzer çalışmaların sonuçlarıyla karşılaştırılarak ortaya konulmuştur. Fakat Türkiye’deki akademik yaşam doyumuna yönelik çalışmaların az sayıda olması, sonuçların karşılaştırmalı analizinde çeşitli kısıtlılıklara neden olmuştur. Bu nedenle Türkiye’deki akademik yaşam doyumu kavramına yönelik çalışmaların desteklenmesi beklenmektedir. Aynı zamanda bu çalışmada akademik yaşam doyumu kavramı; demografik veriler ve eğitim durumuyla ilgili parametreler açısından detaylandırılmıştır, bu doğrultuda akademik yaşam doyumu kavramına çok boyutlu bir bakış sağlandığı düşünülmektedir.

Extended Abstract

The Relationship Between Academic Life Satisfaction, Social Satisfaction and Face to Face Communication

The concept of academic satisfaction, which stands out in terms of individuals' evaluation of their educational processes, provides an approach to individuals' academic experience process, educational atmosphere, relationships with faculty members and other students, satisfaction with school, and school success (Baños et al., 2019). It is argued that academic satisfaction is not only related to high academic averages but also to individuals' gender, their field of study, and communication established inside and outside the school during the educational process (Gregg Wayne, 1971). Therefore, there is a need for a multidimensional perspective on the concept of academic satisfaction to explain satisfaction in the educational process.

Literature Review

Academic satisfaction can be explained, in essence, as the satisfaction a person feels from their role or experiences as a student (Çarkıt, 2023). There are various psychosocial indicators associated with academic satisfaction. Happiness and family relationships (Yu et al., 2022), academic achievement (Quinn & Duckworth, 2007), life satisfaction (Haspolat & Ağırkan, 2024), face-to-face learning (Zhan & Mei, 2013), and social cognitive well-being (Işık et al., 2018) are prominent topics in recent studies. Academic life satisfaction, in parallel with academic satisfaction, focuses on the satisfaction individuals feel from their academic lives during the education process. It is stated that academic success is linked to students' well-being and that life satisfaction can affect academic success (Clarke et al., 2023).

When studies addressing the concepts of academic satisfaction and social satisfaction together are evaluated, it is seen that academic satisfaction is associated with high task values in the classroom, high social satisfaction (Townsend & Hicks, 1997), and social cognitive factors (An et al., 2023). There are a limited number of studies on face-to-face communication between students and academics and other students that may be related to students' levels of academic satisfaction (Gregg Wayne, 1971; Perrucci & Hu, 1995).

Method

In this study, which adopted a quantitative approach, a face-to-face survey was conducted with 493 students from the Faculty of Communication at Selçuk University in Konya during the spring semester of 2023/2024. The Academic Life Satisfaction Scale, developed by Nogueira and colleagues (2019) and translated into Turkish by Odacı and colleagues (2021), was used to measure participants' academic satisfaction levels. To measure participants' social satisfaction levels, the Social Satisfaction Scale was used,

which was adapted for social satisfaction by Attanasio (2008) based on the Life Satisfaction Scale developed by Diener and colleagues (1985). Within the scope of this study, the Social Satisfaction Scale was translated into Turkish, and factor analyses, validity, and reliability tests were performed.

Findings

In the face-to-face survey study with 493 participants, 53.5% of the participants were female (N=284) and 46.5% were male (N=209) (Table 5). The average academic life satisfaction level of the participants was measured as $X^{\bar{}}=3.32$. The average social satisfaction level of the participants was $X^{\bar{}}=3.12$. Based on the results, it can be understood that the average academic satisfaction level and social satisfaction level of the participants were at a moderate level.

Women's overall academic life satisfaction level is significantly higher than that of male students (sig., .017, $p < .05$) (Table 6). Women's academic average is significantly higher than that of male students (sig., .001, $p < .05$).

The level of face-to-face communication with academics among those studying their dream department ($X^{\bar{}}=17.33$) is significantly higher than among those who chose their department by chance ($X^{\bar{}}=8.02$) and those who chose their department to avoid being left without a place ($X^{\bar{}}=6.14$). The level of satisfaction with the academic environment (sig., .000, $p < .05$), the level of social satisfaction (sig., .000, $p < .05$), and the level of face-to-face communication with academics (sig., .000, $p < .05$) are significantly higher than those of students who will not re-select their department (Table 8). There is a positive significant relationship between participants' academic average and their overall level of satisfaction with academic life ($r=.50^{**}$, $p < .01$).

Participants' overall academic life satisfaction level is positively correlated with satisfaction level from the academic environment ($r=.890^{**}$, $p < .01$), personal satisfaction level ($r=.885^{**}$, $p < .01$), and social satisfaction level ($r=.406^{**}$, $p < .01$), and level of face-to-face communication with academics ($r=.204^{**}$, $p < .01$) (Table 9). In terms of satisfaction with academic life, face-to-face communication with academics stands out.

Results and Discussion

This study, which attempts to examine the concept of academic life satisfaction from the perspectives of social satisfaction and face-to-face communication, sought to develop an approach to social variables that may be related

to the academic life satisfaction of students at Selçuk University's Faculty of Communication. Accordingly, female students' academic average, academic personal satisfaction, and overall academic life satisfaction levels are significantly higher than those of male students, and the findings are consistent with similar studies in the field (Yu et al., 2022; Tabbodi et al., 2015). Students aged 45 and above have significantly higher overall academic life satisfaction and social satisfaction levels than students aged 18-24. There is a need for studies aimed at increasing the satisfaction levels of younger students.

The level of face-to-face communication with academics among those studying their dream major is significantly higher than among those who chose their major by chance and those who chose their major to avoid being unemployed. The alignment of university choice with students' dreams and career goals supports them in their academic life. The findings in this section are parallel to those of Nevill and Rhodes, who stated that there is a positive relationship between progressing in the desired career path and academic success (Nevill & Rhodes, 2004).

There is a positive relationship between the overall level of academic life satisfaction and the level of social satisfaction and face-to-face communication with academics. The findings are consistent with similar studies in the field (Honick & Broadbent, 2016; Perruci & Hu, 1995; Santillan-Garcia et al., 2024). The findings indicate that as the level of face-to-face communication with academics increases, the level of academic life satisfaction also increases. Since academic satisfaction is predicted to lay the groundwork for academic success, students should be encouraged to engage in more face-to-face communication with academics in their academic lives.

Kaynakça

- An, M., Ma, X. & Wu, H. (2023). Medical students' academic satisfaction: Social cognitive factors matter. *Medical Education*, 57(12), 1239-1247. <https://doi.org/10.1111/medu.15070>
- Attanasio, M. (2008). *Internet addiction and social satisfaction* [Yüksek lisans tezi, Rowan University].
- Balkis, M. & Duru, E. (2017). Gender differences in the relationship between academic procrastination, satisfaction with academic life and academic performance. *Electronic Journal of Research in Educational Psychology*, 15(1), 105-125.
- Baños, R., Baena-Extremuera, A. & Ortiz-Camacho, M. (2019). Prediction of the satisfaction with the student life, based on teaching competence and satisfaction with the school. *Frontiers in Psychology*, 10. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.02506>
- Büyüköztürk, Ş. (2002). Faktör analizi: Temel kavramlar ve ölçek geliştirmede kullanımı. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 32, 470-483.
- Büyüköztürk, Ş. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Casey, D. M. (2004, June 10). *The impact of distance learning on interpersonal communication satisfaction: A comparison of online and face -to -face community college classrooms*. ProQuest. Retrieved August 7, 2024 from <https://www.proquest.com/docview/305176955?pq-origsite=scholar&fromopenview=true&sourcetype=Dissertations%20&%20Theses>
- Clarke, T., McLellan, R. & Harold, G. (2023). Beyond life satisfaction: Wellbeing correlates of adolescents' academic attainment. *School Psychology Review*, 1-20. <https://doi.org/10.1080/2372966X.2023.2217980>
- Collie, R. (2024). Social-emotional need satisfaction and students' academic engagement and social-emotional skills. *Educational Psychology*, 117-135. <https://doi.org/10.1080/01443410.2024.2324751>
- Çarkıt, E. (2023). The roles of COVID-19 diagnosis and COVID-19 stress on the links among academic support, academic self-efficacy, and academic satisfaction: Boundary conditions. *International Journal for Educational and Vocational Guidance*. <https://doi.org/10.1007/s10775-024-09649-8>
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G. & Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve LISREL uygulamaları (Vol. 2)*. Pegem Akademi.
- Davcik, N. (2014). The use and misuse of structural equation modeling in management. *Journal of Advances in Management Research*, 11(1), 47-81.
- Diener, E. (1984). Subjective well-being. *Psychological Bulletin*, 95, 542-575. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.95.3.542>
- Diener, E., Emmons, R., Larsen, R. & Griffin, S. (1985). The satisfaction with life scale. *Journal of Personality Assessment*, 49(1), 71-75. https://doi.org/10.1207/s15327752jpa4901_13
- Downs, C. & Hazen, M. (1977). A factor analytic study of communication satisfaction. *Journal of Business Communication*, 14(3), 63-73.
- Ferla, J., Valcke, M. & Cai, Y. (2009). Academic self-efficacy and academic self-concept: Reconsidering structural relationships. *Learning and Individual Differences*, 19(4), 499-505. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2009.05.004>
- Foroughi, B., Griffiths, M. & Iranmanesh, M. (2021). Associations between Instagram addiction, academic performance, social anxiety, depression, and life satisfaction among university students. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 20, 2221-2242. <https://doi.org/10.1007/s11469-021-00510-5>
- Gregg Wayne, E. (1971). Graduate student satisfaction: Academic and non-academic. *Annual Meeting of the American Educational Research Association*. New York.
- Gülner, B. (2013). İletişim doymu boyutları ile örgütlenme yapısı ilişkisi: Selçuk Üniversitesi akademisyenleri örneği. *Selçuk İletişim*, 5(4), 62-82. <https://doi.org/10.18094/si.98803>
- Gülner, B. & Öztat, F. (2021). *Sosyal medya ve aile iletişim doymu*. Literatürk .
- Hair, J. S. (2012). An assessment of the use of partial least squares structural equation modeling in marketing research. *Journal of the Academy of Marketing Science*, 40(3), 414-433.
- Hall, J., Dominguez, J. & Mihailova, T. (2023). Interpersonal media and face to face communication: Relationship with life satisfaction and loneliness. *Journal of Happiness Studies*, 24, 331-350 . <https://doi.org/10.1007/s10902-022-00581-8>
- Haspolat, N. & Ağırkan, M. (2024). When parents press for achievement: The relationship between academic stress, insomnia, adolescent-parent relationships, and life satisfaction. *Journal of Child and Family Studies*. <https://doi.org/10.1007/s10826-024-02921-z>
- Honick, T. & Broadbent, J. (2016). The influence of academic self-efficacy on academic performance: A systematic review. *Educational Research Review*, 17, 63-84. <https://doi.org/10.1016/j.edurev.2015.11.002>
- İşık, E., Ulubey, E. & Kozan, S. (2018). An examination of the social cognitive model of well-being in Turkish college students. *Journal of Vocational Behavior*, 106, 11-21. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2017.11.010>
- Karakaya, K. (2021). Ölçek geliştirme ve güvenilirlik analizleri: Jamovi uygulaması. *Türk Akademik Araştırmalar Dergisi [TARR]*, 6(5), 1330-1384. <https://doi.org/10.30622/tarr.1004560>
- Lent, R. (2004). Toward a unifying theoretical and practical perspective on well-being and psychosocial adjustment. *Journal of Counseling Psychology*, 51, 482-509. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.51.4.482>
- Lent, R., Singley, D., Sheu, H. & Schmidt, J. (2007). Relation of social-cognitive factors to academic satisfaction in engineering students. *Journal of Career Assessment*, 15(1), 87-97. <https://doi.org/10.1177/1069072706294518>
- Lent, R., Taveira, M., Sheu, H. & Singley, D. (2009). Social cognitive predictors of academic adjustment and life satisfaction in Portuguese college students: A longitudinal analysis. *Journal of Vocational Behavior*, 74(2), 190-198. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2008.12.006>
- Lyons, M. & Huebner, E. (2016). Academic characteristics of early adolescents with higher levels of life satisfaction. *Applied Research Quality Life*, 11, 757-771. <https://doi.org/10.1007/s11482-015-9394-y>
- MacKenzie, S. (2012). Common method bias in marketing: Causes, mechanisms, and procedural remedies. *Journal of Retailing*, 88(4), 542-555.
- Nevill, A. & Rhodes, C. (2004). Academic and social integration in higher education: A survey of satisfaction and dissatisfaction within a first-year education studies cohort at a new university. *Journal of Further and Higher Education*, 179-193. <https://doi.org/10.1080/0309877042000206741>

- Nogueira, M., Seabra, P., Alves, P., Teixeira, D., Carvalho, J. & Sequeira, C. (2022a). Predictors of positive mental health in higher education students. A cross-sectional predictive study. *Perspectives in Psychiatric Care*, 1-8. <https://doi.org/10.1111/ppc.13145>
- Nogueira, M., Sequeira, C. & Sampaio, F. (2022). Gender differences in mental health, academic life satisfaction and psychological vulnerability. *Journal of Gender Studies*, 31(8), 895-904. <https://doi.org/10.1080/09589236.2021.1979945>
- Nogueira, M., Antunes, J. & Sequeira, C. (2019). Development and psychometric study of the Academic Life Satisfaction Scale (ALSS) in a higher education students sample. *Nursing & Healthcare International Journal*, 3(2), 1-8. <https://doi.org/10.23880/nhij-16000183>
- Ocker, R. & Yaverbaum, G. (1999). Asynchronous computer-mediated communication versus face-to-face collaboration: Results on student learning, quality and satisfaction. *Group Decision and Negotiation*, 8, 427-440. <https://doi.org/10.1023/A:1008621827601>
- Odacı, H., Kaya, F. & Kınık, Ö. (2021). Akademik yaşam doyumu ölçeği'nin Türkçe versiyonu. *Ege Eğitim Dergisi*, 22(1), 1-15. <https://doi.org/10.12984/eegefd.793020>
- Ojeda, L., Flores, L. & Navarro, R. (2011). Social cognitive predictors of Mexican American college students' academic and life satisfaction. *Journal of Counseling Psychology*, 58(1), 61-71. <https://doi.org/10.1037/a0021687>
- Öztat, F. (2019). *Aile içi iletişim doyumu ve sosyal medya kullanımı ilişkisi* [Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi].
- Perrucci, R. & Hu, H. (1995). Satisfaction with social and educational experiences among international graduate students. *Research in Higher Education*, 36, 491-508. <https://doi.org/10.1007/BF02207908>
- Quinn, P. & Duckworth, A. (2007). Happiness and academic achievement: Evidence for reciprocal causality. *The Annual Meeting of the American Psychological Society*, 1-6.
- Rand, K., Shanahan, M., Fischer, I. & Fortney, S. (2020). Hope and optimism as predictors of academic performance and subjective well-being in college students. *Learning and Individual Differences*, 81. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2020.101906>
- Roeser, R. & Eccles, J. (2000). Schooling and mental health. A. J. Sameroff (Ed.), *Handbook of Developmental Psychopathology* (s. 135-156) içinde. Plenum.
- Santillán-García, N., Rueda-Espinoza, K., Orozco-Moreno, Z., Moreta-Herrera, R. & Rodas, J. (2024). The mediating role of satisfaction with life in the relationship between hope and academic satisfaction among Ecuadorian university students. *Revista de Psicodidáctica*. <https://doi.org/10.1016/j.psicoe.2024.500154>
- Sheu, H., Mejia, A., Rigali-Oiler, M., Primé, D. & Chong, S. (2016). Social cognitive predictors of academic and life satisfaction: Measurement and structural equivalence across three racial/ethnic groups. *Journal of Counseling Psychology*, 63(4), 460-474. <https://doi.org/10.1037/cou0000158>
- Sudheesh Kumar, P. & Dileep, P. (2006, March). Academic life satisfaction scale (ALSS) and its effectiveness in predicting academic success, ERIC. Retrieved August 10, 2025 from <https://eric.ed.gov/?id=ED491869>
- Suldo, S., Riley, K. & Shaffer, E. (2006). Academic correlates of children and adolescents' life satisfaction. *School Psychology International*, 27(5), 567-582. <https://doi.org/10.1177/0143034306073411>
- Tabachnick, B. & Fidell, L. (2015). *Using multivariate statistics (Vol. 5)*. Pearson.
- Tabbodi, M., Rahgozar, H. & Mozaff, M. (2015, July). *The relationship between happiness and academic achievements*. European Online Journal of Natural and Social Sciences. Retrieved September 10, 2024 from https://european-science.com/eojnss_proc/article/view/4227/1949
- Townsend, M. & Hicks, L. (1997). Classroom goal structures, social satisfaction and the perceived value of academic tasks. *British Journal of Educational Psychology*, 67, 1-12. <https://doi.org/10.1111/j.2044-8279.1997.tb01222.x>
- Yu, Y., Chen, X., Li, D., Liu, J. & Yang, F. (2022). Growing up happy: Longitudinal relations between children's happiness and their social and academic functioning. *The Journal of Positive Psychology*, 18(4), 531-546. <https://doi.org/10.1080/17439760.2022.2093783>
- Zhan, Z. & Mei, H. (2013). Academic self-concept and social presence in face-to-face and online learning: Perceptions and effects on students' learning achievement and satisfaction across environments. *Computers & Education*, 69, 131-138. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2013.07.002>
- Zhang, Y., Zhang, X. & Meng, Z. (2024). Effect of interactive immediacy on online learning satisfaction of international students in Chinese universities: The chain mediating role of learning interest and academic engagement. *Acta Psychologica*, 244. <https://doi.org/10.1016/j.actpsy.2024.104202>

■ Tablo 1

Akademik Yaşam Doyumu Veri Setine İlişkin Faktör Analizi

Akademik Ortamdan Doyum	Faktör Yükleri	Açıklanan Kümülatif Varyans	Cronbach Alfa Total
Bulduğum yükseköğretim kurumundan memnunum.	.803	43.76	.806
Aldığım eğitimden memnunum.	.796		
Bulduğum yükseköğretim kurumunun ders dışı faaliyetlerinden memnunum.	.541		
Bulduğum yükseköğretim kurumunun kampüsündeki çalışma koşullarından memnunum.	.587		
Kişisel Doyum			
Aldığım derslere olan katılımımdan memnunum.	.680		
Akademik performansımdan memnunum.	.581		
Kampüs içerisinde aynı eğitimi aldığım arkadaşlarımla olan ilişkilerimden memnunum.	.533		
Öğretim elemanları ile olan ilişkilerimden memnunum.	.708	13.79	

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy	.826
Bartlett's Test of Sphericity	1153.727
df	28
sig.	.000

■ Tablo 2

Akademik Yaşam Doyumu Ölçeği Model-Veri Uyum İndeksi

Uyum İndeksleri	2 Faktörlü Model Sonuçları	İyi Uyum	Referans
χ^2 , p	.01	<.05	Çokluk ve arkadaşları, 2012
χ^2 /sd	2.72	< 3	Hair, 2012
RMSEA	.0592	.00 ≤ RMSEA ≤ .05	MacKenzie ve Podsakoff, 2012
CFI	.974	.95 ≤ CFI ≤ 1.00	Tabachnick ve Fidell, 2015
TLI	.957	≥ .90	Tabachnick ve Fidell, 2015

Tablo 3

Sosyal Doyum Veri Setine İlişkin Faktör Analizi

Faktörler ve Maddeler	Faktör Yükleri	Açıklanan Kümülatif Varyans	Cronbach Alfa Total
Birçok yönden sosyal hayatım ideal.	.765	61.531	.840
Sosyal hayatımın şartları mükemmel.	.846		
Sosyal hayatımdan memnunum.	.865		
Şimdiye kadar sosyal hayatımdan istediğim önemli şeyleri elde ettim.	.793		
Sosyal hayatımı tekrar yaşayabilseydim neredeyse hiçbir şeyi değiştirmezdim.	.632		

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy	.830
Bartlett's Test of Sphericity	1007.394
df	10
sig.	.000

Tablo 4

Sosyal Doyum Ölçeği Model-Veri Uyum İndeksi

Uyum İndeksleri	Tek Faktörlü Model Sonuçları	İyi Uyum	Referans
χ^2 ,p	.01	<.05	Çokluk ve arkadaşları, 2012
χ^2 /sd	3.46	< 3	Hair, 2012
RMSEA	.0707	.00 ≤RMSEA ≤.05	MacKenzie ve Podsakoff, 2012
CFI	.993	.95 ≤CFI ≤1.00	Tabachnick ve Fidell, 2015
TLI	.975	≥.90	Tabachnick ve Fidell, 2015

Tablo 5
Katılımcıların Bireysel Nitelikleri

		Frekans	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	284	57.6
	Erkek	209	42.4
Yaş	18-24 Yaş Aralığı	459	93.1
	25-34 Yaş Aralığı	26	5.27
	35-44 Yaş Aralığı	5	1.01
	40 Yaş ve Üstü	3	0.61
Bölüm	Halkla İlişkiler	125	25.4
	Gazetecilik	121	24.6
	Radyo, Televizyon ve Sinema	139	28.3
	Reklamcılık	107	21.7
Okulda Geçirdiği Yıl	1	199	40.4
	2	73	14.8
	3	119	24.2
	4	96	19.5
	5	5	1.0
Şu An Size Uygun Olan İfadeyi Belirtiniz	Yalnız Yaşıyorum	19	3.9
	Ev Arkadaşım Var	36	7.3
	Yurtta Kalıyorum	291	59.0
	Çekirdek Ailemle Yaşıyorum	117	23.7
	Geniş Ailemle Yaşıyorum	22	4.5
	Parçalanmış Ailemle Beraber Yaşıyorum	8	1.6
Bölüm Seçme Nedeni	Hayalimdeki Bölümü okuyorum	242	49.1
	Ailemin tercihi ya da zorlamasıyla geldim	11	2.2
	Tesadüfen seçtim	174	35.3
	Boşta kalmamak için seçtim	66	13.4
Tercih Sürecine Geri Dönseniz Yeniden Bu Okulu Seçer misiniz?	Evet	279	56.6
	Hayır	214	43.4

	N	En Düşük	En Yüksek	Ortalama	Std. Sapma
Yaş	493	18	56	21.75	3.692

Tablo 6

Cinsiyet ve Veri Setlerine İlişkin T Test Sonuçları

	Cinsiyet	N	Ortalama	t Testi	Sig.
Akademik Ortamdan Doyum	Kadın	284	3.24	1.695	.091
	Erkek	209	3.10		
Kişisel Doyum	Kadın	284	3.53	2.571	.010
	Erkek	209	3.34		
Akademik Yaşam Doyum Genel	Kadın	284	3.39	2.399	.017
	Erkek	209	3.22		
Sosyal Doyum	Kadın	284	3.12	-.139	.889
	Erkek	209	3.13		
Akademisyenlerle Yüz Yüze İletişim	Kadın	284	11.23	-1.329	.185
	Erkek	209	14.71		
Arkadaşlarla Yüz Yüze İletişim	Kadın	284	200.51	.807	.420
	Erkek	209	190.17		
Akademik Ortalama	Kadın	284	2.66	3.314	.001
	Erkek	209	2.49		

■ **Tablo 7**

Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Veri Setlerine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

		N	Ortalama	F Testi	Sig.
Akademik Ortamdan Doyum	18-24 Yaş Aralığı	459	3.16	2.567	.054
	25-34 Yaş Aralığı	26	3.31		
	35-44 Yaş Aralığı	5	3.90		
	45 Yaş ve Üzeri	3	4.08		
Kişisel Doyum	18-24 Yaş Aralığı	459	3.42	4.541	.004
	25-34 Yaş Aralığı	26	3.69		
	35-44 Yaş Aralığı	5	4.15		
	45 Yaş ve Üzeri	3	4.75		
Akademik Yaşam Doyumu Genel	18-24 Yaş Aralığı	459	3,29	4.370	.005
	25-34 Yaş Aralığı	26	3,50		
	35-44 Yaş Aralığı	5	4,03		
	45 Yaş ve Üzeri	3	4,42		
Sosyal Doyum	18-24 Yaş Aralığı	459	3,11	4.189	.006
	25-34 Yaş Aralığı	26	3,08		
	35-44 Yaş Aralığı	5	4,04		
	45 Yaş ve Üzeri	3	4,47		
Akademişyenlerle Yüz Yüze İletişim (Günlük Ortalama Dk.)	18-24 Yaş Aralığı	459	12,69	.053	.984
	25-34 Yaş Aralığı	26	13,65		
	35-44 Yaş Aralığı	5	13,00		
	45 Yaş ve Üzeri	3	6,67		
Arkadaşlarla Yüz Yüze İletişim (Günlük Ortalama Dk.)	18-24 Yaş Aralığı	459	200,46	2.936	.033
	25-34 Yaş Aralığı	26	157,50		
	35-44 Yaş Aralığı	5	89,00		
	45 Yaş ve Üzeri	3	46,67		

Tablo 8

Katılımcıların Okuduğu Bölümü Yeniden Seçme Durumuna Göre Veri Setlerine İlişkin T Test Sonuçları

	Okuduğunuz Bölümü Yeniden Tercih Eder Misiniz?	N	Ortalama	t Testi	Sig.
Akademik Ortamdan Doyum	Evet	284	3.37	5.673	.000
	Hayır	209	2.94		
Kişisel Doyum	Evet	284	3.66	6.420	.000
	Hayır	209	3.18		
Akademik Yaşam Doyumu Genel	Evet	284	3.51	6.873	.000
	Hayır	209	3.06		
Sosyal Doyum	Evet	284	3.33	6.016	.000
	Hayır	209	2.86		
Akademisyenlerle Yüz Yüze İletişim	Evet	284	17.03	3.863	.000
	Hayır	209	7.07		
Arkadaşlarla Yüz Yüze İletişim	Evet	284	204.25	1.468	.143
	Hayır	209	185.54		

Tablo 9

Akademik Doyum, Sosyal Doyum ve Yüz Yüze İletişim İlişkisi

	Akademik Ortamdan Doyum	Kişisel Doyum	Akademik Doyum Genel	Sosyal Doyum	Akademisyenlerle Yüz Yüze İletişim	Arkadaşlarla Yüz Yüze İletişim
Akademik Ortamdan Doyum	1					
Kişisel Doyum	.576**	1				
Akademik Yaşam Doyumu Genel	.890**	.885**	1			
Sosyal Doyum	.396**	.324**	.406**	1		
Akademisyenlerle Yüz Yüze İletişim	.175**	.188**	.204**	.136**	1	
Arkadaşlarla Yüz Yüze İletişim	.092*	.035	.072	.114*	.178**	1

Not: * $p < .05$, ** $p < .01$

Bu makale Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 4.0 Unported (CC BY-NC-ND 4.0) Lisansı standartlarında; kaynak olarak gösterilmesi koşuluyla, ticari kullanım amacı ve içerik değişikliği dışında kalan tüm kullanım (çevrimiçi bağlantı verme, kopyalama, baskı alma, herhangi bir fiziksel ortamda çoğaltma ve dağıtma vb.) haklarıyla açık erişim olarak yayımlanmaktadır. / *This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 4.0 Unported (CC BY-NC-ND 4.0) License, which permits non-commercial reuse, distribution and reproduction in any medium, without any changing, provided the original work is properly cited.*

Yayıncı Notu: Yayıncı kuruluş olarak Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) bu makalede ortaya konan görüşlere katılmak zorunda değildir; olası ticari ürün, marka ya da kuruluşlarla ilgili ifadelerin içerikte bulunması yayıncının onayladığı ve güvence verdiği anlamına gelmez. Yayıncının bilimsel ve yasal sorumlulukları yazar(lar)ına aittir. TÜBA, yayımlanan haritalar ve yazarların kurumsal bağlantıları ile ilgili yargı yetkisine ilişkin iddialar konusunda tarafsızdır. / *Publisher's Note: The content of this publication does not necessarily reflect the views or policies of the publisher; nor does any mention of trade names, commercial products, or organizations imply endorsement by Turkish Academy of Sciences (TÜBA). Scientific and legal responsibilities of published manuscript belong to their author(s). TÜBA remains neutral with regard to jurisdictional claims in published maps and institutional affiliations.*